

A night-time photograph of the Chicago skyline, featuring the Willis Tower (formerly Sears Tower) as the central focus. The city lights are reflected in the water in the foreground. The sky is a deep blue with some clouds.

Hoofdstuk 2: Grote natuurlandschappen op Aarde

Paragraaf 5: Bevolking en natuurlandschappen

Meneer de Boer

Leerdoelen:

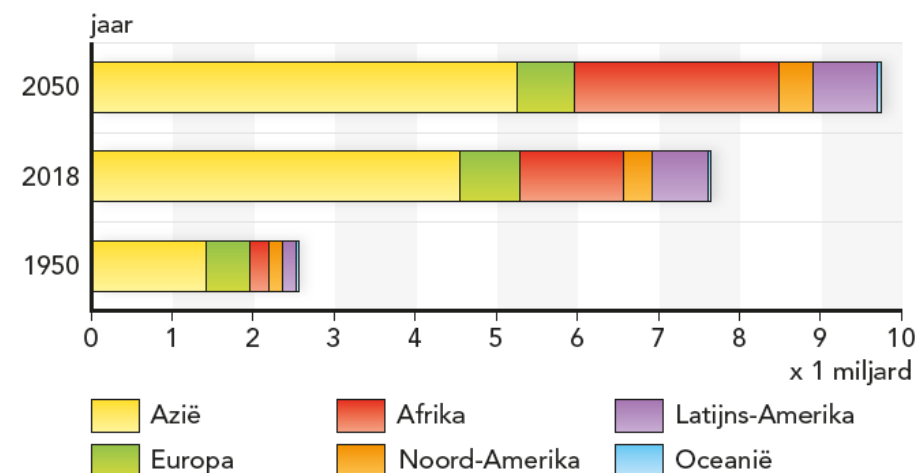
1. Hoe is de bevolking over de aarde verspreid, en waarom is dat zo?
2. Beschrijf in eigen woorden waarom er weinig mensen wonen in dunbevolkte gebieden.
3. Waarom het schaalniveau belangrijk is bij beschrijven en verklaren.

Groei wereldbevolking

- Wereldbevolking groeit erg snel.
- Drie keer zoveel mensen sinds 1950.
Van 2,5 miljard (in 1950) tot 7,5 miljard (in 2018)
- *Vandaag = 8 miljard.*
- Zeer **ongelijke bevolkingsspreiding** op aarde.
- Genoeg ruimte voor natuurlandschappen?

Volle gebieden

- China:
 - Meer dan 100 miljoenen steden
 - Shanghai (stad): 25 miljoen mensen
 - **Bevolkingsconcentratie** = Veel mensen in een klein gebied

FIGUUR 28 Groei van de wereldbevolking, 1950, 2018 en 2050.

Volle gebieden

- De gematigde zone
 - Bossen vooral veranderd in cultuurgrond
 - Akkers, wegen, weilanden, woningen, fabrieken, kantoren
- De tropen
 - Snelle bevolkingsgroei
 - Ontbossing

Lege gebieden

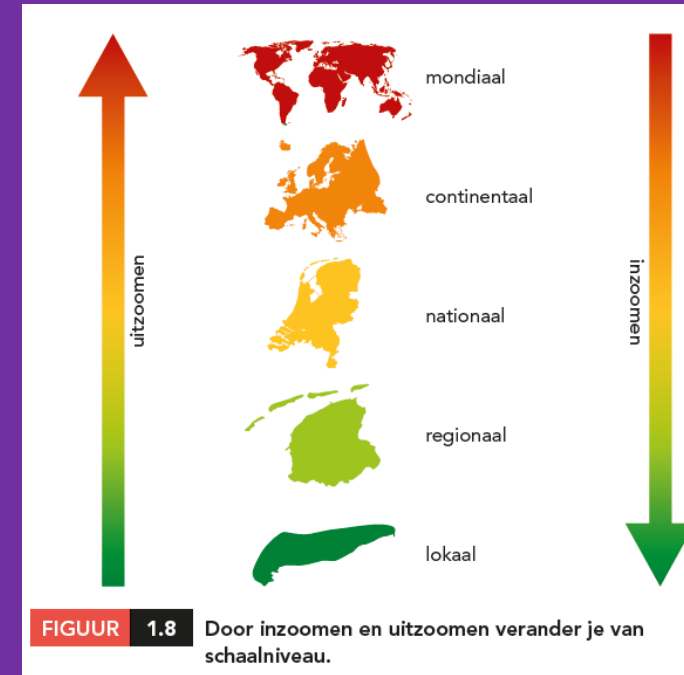
- **Dunbevolkte** gebieden zijn:
 - Te hoog
 - Te droog
 - Te koud
 - Onvruchtbare bodem → tropisch regenwoud

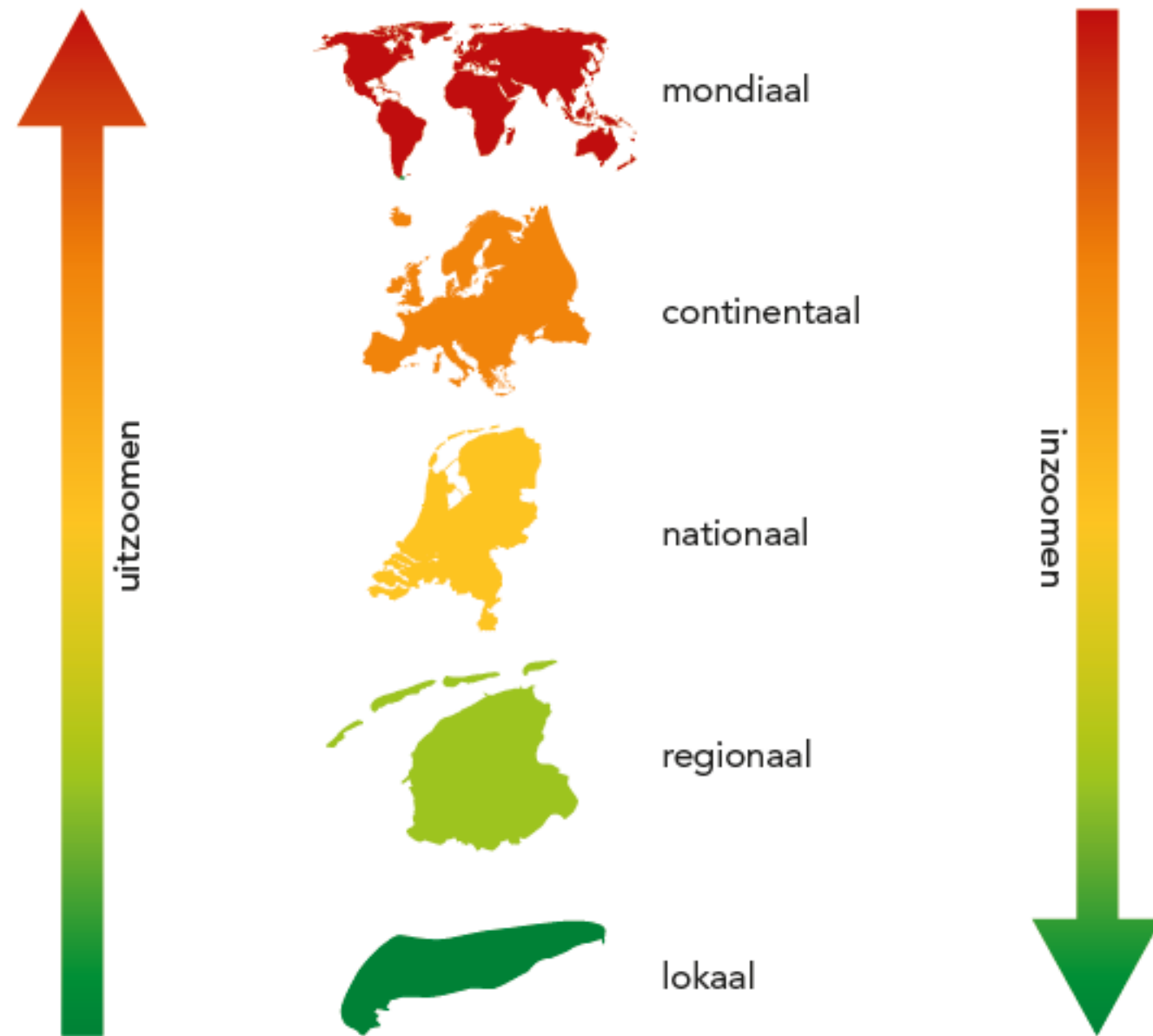
Schaalniveau

- Vijf schaalniveaus:
- **Lokale schaal:** Stad of dorp
- **Regionale schaal:** Landsdeel, provincie, streek
- **Nationale schaal:** Land
- **Continentale schaal:** Meer dan één land, werelddeel
- **Mondiale schaal:** Wereld

(- *fluviale schaal: stroomgebied van een rivier*)

Door inzoomen en uitzoomen kan je veranderen van schaal.

FIGUUR 1.8

Door inzoomen en uitzoomen verander je van schaalniveau.

Schaalniveau

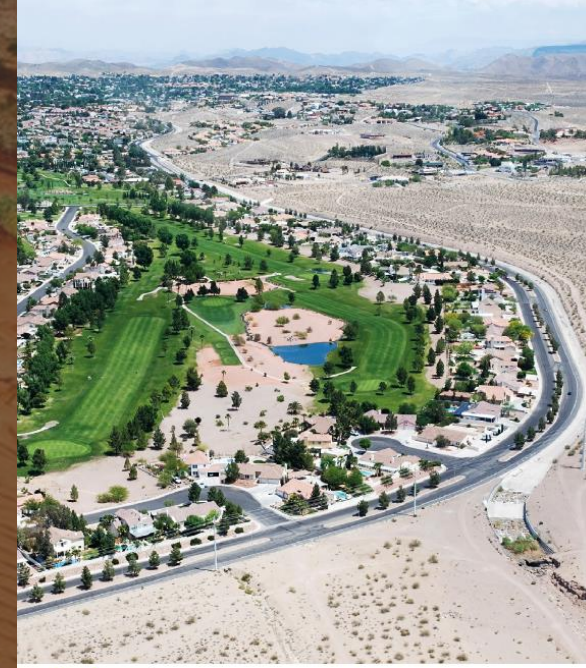
- Europa (continentale schaal)
 - West-Europa dichtbevolkt
 - Noord-Europa dunbevolkt
- Nederland (nationale schaal)
 - West-Nederland dichtbevolkt
 - Noord-Nederland dunbevolkt
- Waarom (wat is de reden)?
 - Schaalniveau Europa: klimaat
 - Schaalniveau Nederland: werkgelegenheid

Tropisch regenwoud: ONVRUCHTBAAR

- Dunbevolkt door niet geschikte bodem voor landbouw.
- Bewoners regenwoud: aangepast aan natuur door: **zwerflandbouw**
 - Stukje bos in brand te steken → As = vruchtbaar
 - Na 2 of 3 jaar: nieuw stukje bos in brand steken
 - Oude stukje bos kan zich herstellen
- Veel **ontbossing** voor grootschalige akkerbouw en weidegebieden voor vee.

Woestijn en steppe TE DROOG

- Moeilijk om te leven in een droog gebied
 - Dunbevolkt
 - Nauwelijks ingericht
 - Alleen extensieve veeteelt
- Twee manieren om aan water te komen:
 - **Oase** = plek in woestijn waar water is.
- Water uit rivier halen
 - **Bronoase** = water uit de grond.
 - **Rivieroase** = water uit een rivier
- Pijpleidingen / irrigatiekanalen
 - Meestal vanuit rivier met een stuwdam en stuwmeer.

FIGUUR 3.5 Las Vegas ligt midden in de woestijn. Het water komt uit een groot stuwmeer in de rivier de Colorado.

Poolstreken: TE KOUD

- Poolstreken: dunbevolkt
- Antarctica (Zuidpool)
 - Continent met dikke laag landijs
 - Veel te koud om te leven
 - Koudste maand gemiddeld -70 graden Celsius
- Noordpool
 - Zee met drijvend ijs
 - Warme zeestroom (Golfstroom) zorgt voor relatief warm water
 - Koudste maand gemiddeld -40 graden Celsius
- Noordpoolgebied: wel bewoond. → vooral in kuststrook.

FIGUUR 3.6 Het koude Groenland is dunbevolkt.